

X.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 023-03/23-03/1

Urbroj: 512-01-23-848

Zagreb, 30. kolovoza 2023.

Ministar

dr. sc. Mario Banožić, v. r.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

1480

Na temelju članka 142. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) ministar gospodarstva i održivog razvoja uz prethodno mišljenje Ministarstva poljoprivrede (klasa: 011-02/23-01/40; urbroj: 525-04/93-23-2), donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI I OČUVANJU NACIONALNOG PARKA »RISNJAK«

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja te utvrđuju upravljačke zone Nacionalnog parka »Risnjak« (u daljnjem tekstu: Nacionalni park).

Članak 2.

Zaposlenici Javne ustanove »Nacionalni park Risnjak« (u daljnjem tekstu: Ustanova), stanovnici u Nacionalnom parku, vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Nacionalnom parku i članovi njihovih obitelji, fizičke i pravne osobe koje na području Nacionalnog parka obavljaju dopuštene djelatnosti, posjetitelji i drugi korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su se pridržavati odredbi ovoga Pravilnika.

Članak 3.

Vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava unutar Nacionalnog parka te ostali korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su dopustiti predstavnicima Ustanove i nositeljima službenih dopuštenja i/ili drugih dozvola, obavljanje djelatnosti javne službe u cilju zaštite prirode, obilazak prirodnih dobara u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja te praćenja i neposrednog nadzora provođenja aktivnosti u Nacionalnom parku te propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

II. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I KORIŠTENJA

Upravljanje i upravljačke zone

Članak 4.

Upravljanje Nacionalnim parkom provodi se na temelju Plana upravljanja Nacionalnim parkom Risnjak (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja).

Članak 5.

(1) U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti i potrebne razine upravljanja i načina korištenja, područje Nacionalnog parka podijeljeno je u sljedeće upravljačke zone:

I. Zona stroge zaštite

Podzona IA

Podzona IB

II. Zona usmjerene zaštite

Podzona IIA Rudine i suhi travnjaci u nedostupnim dijelovima Nacionalnog parka

Podzona IIB Travnjačka staništa i cretovi u dostupnijim dijelovima Nacionalnog parka

Podzona IIC Šumski ekosustavi

Podzona IID Kulture crnogorice s dominacijom smreke

Podzona IIE Sportsko-ribolovno područje rijeke Kupe

III. Zona korištenja

Podzona IIIA Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja

Podzona IIIB Okućnice i poljoprivredne površine uz izgrađene dijelove naselja

Podzona IIIC Infrastruktura kojom upravlja Javna ustanova

Podzona IIID Prometna infrastruktura

(2) Kartografski prikaz upravljačkih zona i podzona Nacionalnog parka sadržan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) U Nacionalnom parku Zona stroge zaštite (I) obuhvaća područja prirodnih ekosustava u kojima obilježja i stanje očuvanosti staništa nisu izmijenjeni utjecajem čovjeka te za njihovo očuvanje nije potrebno provoditi aktivne mjere upravljanja. Ovdje mogu biti uključena i područja ekosustava u kojima obilježja i stanje očuvanosti staništa jesu izmijenjeni (primjerice kao posljedica elementarnih nepogoda ili dr.), ali se prepuštaju prirodnim procesima.

(2) Cilj upravljanja u ovoj zoni je očuvanje prirodnih procesa i prirodnosti šumskih ekosustava te podzemnih i stjenovitih staništa.

(3) U Zoni stroge zaštite (I) dopušteno je isključivo istraživanje, praćenje stanja i nadzor uz pojačanu kontrolu poštivanja pravila ponašanja.

(4) U Zoni stroge zaštite (I) nije dopušteno ekstrakcijsko korištenje prirodnih dobara bilo kojeg tipa (gospodarsko, rekreacijsko ili za osobne potrebe).

(5) Iznimno, dopuštene su intervencije u hitnim situacijama (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

(6) Zona stroge zaštite (I) na području Nacionalnog parka podijeljena je na dvije podzone:

– Podzona IA

– Podzona IB

(7) Podzonu IA čine najbolje očuvana i reprezentativna područja prirodnih staništa u Nacionalnom parku, čije očuvanje ne zahtijeva provedbu aktivnih mjera upravljanja, već se prepuštaju prirodnom razvoju.

(8) Na području Nacionalnog parka u Podzonu IA uključene su sve špilje i jame zatvorene za javnost te šumska staništa unutar četiri veće prostorne cjeline: Snježnik – Lazačka glavica – Planina (dobro očuvane bukove šume i šume bora krivulja), Risnjak (pla-

ninska bukova šuma, šuma bora krivulja i tipične krške formacije), Bijele stijene (specifični geomorfološki oblici i prirodno razvijena jelova šuma na stijenskim karbonatnim blokovima) i Izvor rijeke Kupe – kanjon Sušica (termofilne šume i krški oblici – izvor rijeke Kupe i kompletni kanjon Sušica).

(9) Pristup i aktivnosti dopuštene u Podzoni IA ograničene su na znanstvena istraživanja i praćenje stanja, koja ne ugrožavaju slobodno odvijanje prirodnih procesa te nadzor. Posjećivanje nije dopušteno.

(10) Podzoni IB čine područja očuvanih prirodnih staništa čije očuvanje ne zahtijeva provedbu aktivnih mjera upravljanja već se prepuštaju prirodnom razvoju.

(11) Na području Nacionalnog parka u Podzoni IB uključena su uglavnom šumska staništa koja zauzimaju središnje područje Nacionalnog parka, Javornica – Fratrovi dolci – Smrekovac – Javorov kal (tipični krški reljef s ponikvama, špiljama i vrtačama kojeg karakterizira mješovita šuma bukve i jele) te dolinu rijeke Kupe (strme padine s mješovitom šumom bukve i jele).

(12) Uz znanstvena istraživanja, praćenje stanja i nadzor što ne ugrožavaju slobodno odvijanje prirodnih procesa, u Podzoni IB dopušteno je ograničeno i usmjereno posjećivanje niskog intenziteta, pod nadzorom i vođenjem Ustanove, uz obavezu korištenja staza namijenjenih posjetiteljima.

Članak 7.

(1) U Nacionalnom parku Zona usmjerene zaštite (II) obuhvaća područja u kojima je prisutnost ljudi dovela do promjena u ekosustavima pa je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene aktivne mjere upravljanja. Ova zona obuhvaća doprirodna staništa nastala kao posljedica tradicijskih oblika korištenja zemljišta, koja bez utjecaja čovjeka postupno prirodnim procesima prelaze u primarni prirodni oblik i nestaju. U ovu zonu uključeni su i dijelovi prirodnih ili doprirodnih šumskih ekosustava, čiji postanak ne ovisi o čovjeku, ali u kojima su ljudi na području Nacionalnog parka, kroz prošlost i/ili danas, različitim oblicima korištenja utjecali na njihovo današnje stanje te je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene mjere održavanja ili restauracije.

(2) U Zoni usmjerene zaštite (II) cilj upravljanja je očuvati i/ili unaprijediti stanje bioraznolikosti, i krajobrazne raznolikosti planinskih rudina, planinskih livada, vlažnih livada, cretova, šumskih staništa i šumske monokulture.

(3) U Zoni usmjerene zaštite (II) dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor, provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava, provođenje poljoprivrednih aktivnosti te aktivnosti zaštite, njege i obnove šuma koje se odvijaju u skladu s ciljevima očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti te uz poštivanje propisanih mjera očuvanja, posjećivanje uz poštivanje posebnih propisa Ustanove i njima propisanih odgovarajućih uvjeta ovisno o ciljevima zaštite. Radi smanjenja pritiska na prirodne vrijednosti moguće je uspostavljati minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda, sječa opasnih stabala uz stazu i sl.).

(4) Zona usmjerene zaštite (II) na području Nacionalnog parka podijeljena je na četiri podzone:

- Podzona IIA Rudine i suhi travnjaci u nedostupnim dijelovima Nacionalnog parka,
- Podzona IIB Travnjačka staništa i cretovi u dostupnijim dijelovima Nacionalnog parka,
- Podzona IIC Šumski ekosustavi,

- Podzona IID Kulture crnogorice s dominacijom smreke.
- Podzona IIE Sportsko-ribolovno područje rijeke Kupe.

(5) U Podzoni IIA Rudine i suhi travnjaci u nedostupnim dijelovima Nacionalnog parka, uključena su područja rudina (6170 Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci) i suhih travnjaka (6210 Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (važni lokaliteti za kačune)), u najvišim i nedostupnim dijelovima Parka (na području Snježnik – Lazačka glavica – Planina).

(6) Aktivne mjere upravljanja u Podzoni IIA usmjerene su na očuvanje planinskih rudina, a odnose se na planirana i potencijalna održavanja staništa radi sprječavanja sukcesije.

(7) Dopuštene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, ispašu stoke i posjećivanje po planinarskim putovima.

(8) U Podzoni IIB Travnjačka staništa i cretovi u dostupnijim dijelovima Nacionalnog parka, uključeni su travnjaci na Lascu, Šegini, Btovom laz, Leski i u dolini Kupe te cretovi u Leski, Razložkom Okrugu, na Japetovoj Šegini i u Španovom laz.

(9) Aktivne mjere upravljanja u ovoj podzoni usmjerene su na očuvanje travnjačkih staništa i njihove bioraznolikosti, a odnose se na prikladne oblike održavanja travnjaka ili, po potrebi, restauracije značajnije izmijenjenih dijelova.

(10) Dopuštene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, košnju i ispašu stoke, postavljanje košnica i posjećivanje po označenim stazama.

(11) Podzona IIC Šumski ekosustavi, obuhvaća šumska staništa čije je stanje narušeno kao posljedica prethodnog korištenja i/ili elementarnih nepogoda, a koja se nalaze u području koje povezuje dolinu Kupe s ostatkom Nacionalnog parka, tj. u području Leske i Risnika, na području Kaličak – Vrščak – Biljevina.

(12) Aktivne mjere upravljanja u ovoj podzoni usmjerene su na očuvanje šumskih ekosustava uz praćenje obnavljanja šumske strukture narušene uslijed ekstremnih pojava te multidisciplinarna istraživanja radi povećanja spoznaja o prirodnim procesima u šumskim ekosustavima, utjecaju klimatskih promjena i mogućim načinima prilagodbe na njih.

(13) Dopuštene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje šumskih ekosustava i posjećivanje po označenim stazama.

(14) Podzona IID Kulture crnogorice s dominacijom smreke, obuhvaća nasade crnogorice s dominacijom smreke kod naselja Razloge, Hrvatsko i Pavletov Laz.

(15) Aktivne mjere upravljanja u ovoj podzoni usmjerene su na obnavljanje prirodne šumske strukture narušene sadnjom crnogorice.

(16) Dopuštene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, provođenje mjera restauracije, odnosno prevođenja kultura u prirodne sastojine i posjećivanje po označenim stazama te multidisciplinarna istraživanja radi povećanja spoznaja o utjecaju klimatskih promjena.

(17) Podzona IIE Sportsko-ribolovno područje rijeke Kupe, obuhvaća sportsko-ribolovno područje rijeke Kupe, a započinje 2 km nizvodno od izvora Kupe, na području Srednjih Kupara i završava kod utoka Čabranke u Kupu.

(18) Aktivne mjere upravljanja u ovoj podzoni usmjerene su na očuvanje vodenog ekosustava, nadzor i kontrolu ribolova.

(19) Dopuštene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor te sportski ribolov »uhvati-pusti« za vrijeme važenja plana upravljanja ribljim fondom.

Članak 8.

(1) U Nacionalnom parku Zona korištenja (III) obuhvaća područja u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja te područja koja su izdvojena kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta u skladu s ciljevima zaštite područja.

(2) Cilj upravljanja u ovoj zoni je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s ciljevima upravljanja zaštićenim područjem i prostorno-planskom dokumentacijom.

(3) Zona korištenja (III) obuhvaća izgrađena i neizgrađena područja naselja te okućnice i poljoprivredne površine uz izgrađene dijelove naselja, infrastrukturu kojom upravlja Ustanova i prometnu infrastrukturu.

(4) Zona korištenja (III) na području Nacionalnog parka podijeljena je na četiri podzone:

- Podzona IIIA Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja,
- Podzona IIIB Okućnice i poljoprivredne površine uz izgrađene dijelove naselja,
- Podzona IIIC Infrastruktura kojom upravlja Ustanova,
- Podzona IIID Prometna infrastruktura.

(5) Podzona IIIA Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja, obuhvaća izgrađene i građevinske površine naselja Hrib, Dolari, Podgrič, Donji Kupari, Srednji Kupari, Gornji Kupari i Konjci s područja Grada Čabra te naselja Leska, Plajzi, Razloški Okrug, Donji Okrug, Gornji Okrug, Biljevina, Donja Krašićevica, Gornja Krašićevica, Srednja Krašićevica, Razloge, Petreti i Pavlići s područja Grada Delnica. Podjela naselja u određene kategorije sa smjernicama za građenje propisane se u prostorno-planskoj dokumentaciji.

(6) Podzona IIIB Okućnice i poljoprivredne površine uz izgrađene dijelove naselja, uključuje okućnice i poljoprivredne površine uz izgrađene dijelove naselja Hrib, Dolari, Podgrič, Donji Kupari, Srednji Kupari, Gornji Kupari i Konjci s područja Grada Čabra te naselja Leska, Plajzi, Razloški Okrug, Donji Okrug, Gornji Okrug, Biljevina, Donja Krašićevica, Gornja Krašićevica i Srednja Krašićevica s područja Grada Delnica. Podjela naselja u određene kategorije sa smjernicama za građenje propisane se u prostorno-planskoj dokumentaciji.

(7) Podzona IIIC Infrastruktura kojom upravlja Ustanova, uključuje svu infrastrukturu na području Nacionalnog parka kojom upravlja Ustanova, uključuje Planinarske domove na Risnjaku i Snježniku, objekt Guslica, osmatračnice na Leski i Btovom laz, Agina kuća, Kuća Razloge, Rodna kuća rijeke Kupe, Goranska kuća znanja, Sklonište Larmina bajta, Sklonište Lazac, most Kupa te dva info-punkta. S obzirom na to da se oko planinarskih domova nalaze ciljni stanišni tipovi travnjaka, prilikom upravljanja infrastrukturom potrebno je voditi brigu o njihovom očuvanju.

(8) Podzona IIID Prometna infrastruktura, uključuje sve državne, regionalne i lokalne prometnice u Nacionalnom parku. Ova podzona obuhvaća i utjecajnu zonu od pet metara za državne i regionalne ceste te tri metra za lokalne ceste.

Istraživanje i praćenje stanja

Članak 9.

Sve istraživačke aktivnosti te praćenje stanja prirodnih i kulturnih vrijednosti na području Nacionalnog parka dopuštene su u svim upravljačkim zonama.

Zaštita voda

Članak 10.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je korištenje voda i javnog vodnog dobra kao i provedba zahvata koje mijenjaju i narušavaju prirodni vodni režim ili mijenjaju vodotoke.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka dopušteni su zahvati sa svrhom očuvanja prirodnog vodnog režima u Nacionalnom parku na temelju odobrenja nadležnog tijela.

Članak 11.

Na području Nacionalnog parka na svim vlažnim staništima (močvarna zemljišta i cretovi), uključujući vode krškog hidrogeološkog i hidrološkog sustava rijeke Kupe te druge vode, prirodne ili umjetne (izvori, lokve, ponori i potoci), zbog očuvanja bioraznolikosti i georaznolikosti nije dopušteno:

- podizati barijere u vodotoku, sprječavati protok vode ili mijenjati vodni režim,
- isušivati, zatrpavati ili mijenjati izvore, ponore, lokve, cretove i potoke,
- zahvaćati i koristiti vodu iz vodotoka i drugih površinskih voda te crpsti podzemne vode za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta,
- ispuštati tekućine i kemijska sredstava kojima se može ugroziti biljni i životinjski svijet, odnosno dovesti do onečišćenja vode,
- odlagati bilo koju vrstu otpada te ispuštati bilo kakve otpadne vode u korito rijeke Kupe.

Zaštita šuma

Članak 12.

(1) Šumama se upravlja na temelju Plana upravljanja i Programa zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka koji sadrži mjere njihove zaštite.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjena je sječa šuma i pošumljavanje.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u Podzoni šumskih ekosustava (IIC), Podzoni IID Kulture crnogorice s dominacijom smreke i Zoni korištenja (III) na temelju Programa zaštite, njege i obnove šuma, Ministarstvo može dopustiti zahvate u svrhu očuvanja prirodnih sastava šumskih zajednica.

(4) Vlasnicima i ovlaštenicima prava na nekretninama u Nacionalnom parku može se dopustiti sanitarna sječa, sječa uzgojnog karaktera te uzgojni radovi u Podzoni šumskih ekosustava (IIC) i zoni korištenja (III) na temelju Programa zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka i dopuštenja koje izdaje Ministarstvo..

(5) Na travnjačkim površinama koje su u stadiju zarastanja (sukcesije), a ne nalaze se u Programu zaštite, njege i obnove šuma, Ministarstvo može dopustiti zahvate provođenja aktivnih mjera s ciljem očuvanja travnjačkih stanišnih tipova.

Lovstvo

Članak 13.

(1) Na području Nacionalnog parka lov i lovne aktivnosti su zabranjene.

(2) Iznimno, od stavka 1. ovog članka, Ministarstvo može dopustiti izlučenje životinja u svrhu istraživanja i praćenja stanja ili zbog drugih opravdanih razloga, ako je u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 14.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je nošenje i korištenje vatrenog oružja i drugih sredstava za lov (klopke, mreže, luk i strijele itd.)

(2) Vatreno oružje mogu nositi samo službene i ovlaštene osobe u skladu s posebnim propisima.

Ribolov

Članak 15.

(1) Na području Nacionalnog parka ribolov i poribljavanje su zabranjeni.

(2) Iznimno od stavka 1. na području Nacionalnog parka dopušten je sportski ribolov »uhvati-pusti« u Podzoni IIE Sportsko-ribolovno područje rijeke Kupe, pod uvjetima propisanim planom upravljanja ribljim fondom.

(3) Za obavljanje sportskog ribolova Ustanova, kao ovlaštenik ribolovnog prava, ribičima prodaje ribičke dozvole, sukladno propisu kojim se uređuju ribičke dozvole u slatkovodnom ribarstvu.

Poljoprivreda i travnjaci

Članak 16.

(1) Na području Nacionalnog parka podržava se obavljanje tradicionalne i ekološke poljoprivrede (stočarstvo, ratarstvo, pčelarstvo, voćarstvo i dr.).

(2) Tradicionalne poljoprivredne aktivnosti na području Nacionalnog parka dopuštene su u Podzoni IIIB u skladu s ciljevima Plana upravljanja.

(3) Na području Nacionalnog parka voćnjake treba održavati i nadomještati tradicionalnim sortama.

(4) Izgradnja i postavljanje objekata u funkciji poljoprivrede dopuštena je sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji.

(5) Za zaštitu bilja dopuštena je isključivo uporaba sredstava za zaštitu bilja s popisa registriranih sredstava za zaštitu bilja pogodnih za ekološku uporabu te organskih gnojiva i gnojiva koja imaju primjenu u ekološkoj proizvodnji s pripadajućim certifikatom.

Članak 17.

(1) Na području Nacionalnog parka dopuštena je košnja, a obvezna je u Podzoni IIB na području gorskih livada Leska, Španov laz, Lazac, Šegine i Btov laz te vlažnih livada u dolini rijeke Kupe radi očuvanja bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti.

(2) Tradicionalna ispaša stoke izvan ograđenih prostora dopuštena je samo uz stalni ljudski nadzor.

(3) Na području Nacionalnog parka zabranjen je intenzivni (industrijski) uzgoj stoke i gradnja staja, obora, torova te postavljanje ostale industrijske opreme izvan građevinskih zona određenih prostorno-planskom dokumentacijom.

Gradnja

Članak 18.

(1) Gradnja u Nacionalnom parku provodi se u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom i sukladno posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.

(2) Na području Nacionalnog parka posebno je zabranjeno:

– gradnja objekata bez akta kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja,

– provođenje zahvata gradnje za koje nije potrebno ishoditi akt kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja bez dopuštenja nadležnog tijela,

– postavljanje ugostiteljske i trgovačke opreme na otvorenom bez odobrenja Ustanove,

– postavljanje štandova ili postolja za prodaju bez odobrenja Ustanove,

– postavljanje montažno-demontažnih objekata ili konstrukcija bez odobrenja nadležnog tijela.

(3) Odobrenje iz stavka 2. podstavka 3. i 4. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

(4) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je izvođenje pristupa obali rijeke te građenje i nasipavanje obale.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka moguće je održavanje posjetiteljske infrastrukture Ustanove uz dopuštenje Ministarstva.

Promet

Članak 19.

(1) Prometovanje na nerazvrstanim cestama unutar Nacionalnog parka može se ograničiti u suradnji s nadležnom jedinicom lokalne samouprave uz suglasnost Ustanove.

(2) Parkiranje i zadržavanje vozila dozvoljeno je samo na za to predviđenim i označenim mjestima.

(3) Zabrane i ograničenja prometovanja u Nacionalnom parku ne odnose se na vozila ovlaštenih osoba u obavljanju službenih dužnosti, vozila pravnih i fizičkih osoba koje u slučaju opasnosti ili nesreće obavljaju poslove zaštite i spašavanja ljudi i imovine te vozila s dozvolom za kretanje od Ustanove u obavljanju poslova za koje je dana dozvola.

Članak 20.

(1) Nadlijetanje Nacionalnog parka bespilotnim i drugim letjelicama može biti ograničeno na temelju posebnih propisa koji uređuju pitanja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

(2) Snimanje iz zraka dopušteno je uz suglasnost Ustanove sukladno posebnom propisu koji regulira snimanje iz zraka.

Članak 21.

(1) Kretanje plovila na rijeci Kupi u Nacionalnom parku dopušteno je samo Ustanovi za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka može se odobriti kretanje plovilom pravnim i fizičkim osobama za istraživanja uz dopuštenje Ustanove.

Ulaz i posjećivanje

Članak 22.

(1) U Nacionalnom parku dopušteno je posjećivanje svima pod jednakim uvjetima u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i Planom upravljanja Nacionalnim parkom.

(2) Za posjećivanje Nacionalnog parka plaća se naknada Ustanovi (ulaznica).

(3) Dodatna naknada plaća se za stručno vođenje, edukativne programe i dr.

(4) Cjenik ulaznica i naknada iz stavka 2. i 3. ovoga članka sadržan je u Godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Nacionalnog parka ili se donosi posebnom odlukom Upravnog vijeća Ustanove.

(5) Posjetitelji Nacionalnog parka dužni su imati ulaznicu tijekom cijelog boravka u Nacionalnom parku.

(6) Boravak i noćenje posjetitelja na području Nacionalnog parka dozvoljen je samo na za to predviđenim i označenim mjestima koje odredi Ustanova.

(7) Rekreativne aktivnosti, posjećivanje i druge srodne aktivnosti unutar Nacionalnog parka obavljaju se na vlastitu odgovornost.

Članak 23.

(1) Odredbe članka 22. stavak 2. ovoga Pravilnika ne odnose se na zaposlenike Ustanove, stanovnike s prebivalištem u Nacionalnom parku te vlasnike i nositelje prava na nekretninama u Nacionalnom parku.

(2) Kretanje unutar posjetiteljskog sustava Nacionalnog parka osobama iz stavka 1. ovoga članka, osim zaposlenika Ustanove, bit će omogućeno na temelju propusnice koju izdaje Ustanova i/ili osobne iskaznice.

(3) Propusnice se izdaju i zaposlenicima pravnih osoba te drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju dopuštenu djelatnost u Nacionalnom parku.

(4) U propusnici se utvrđuju uvjeti i način kretanja u Nacionalnom parku.

Članak 24.

(1) U Nacionalni park posjetitelji mogu ući samo na mjestima koja su određena kao službeni ulazi.

(2) Službeni ulazi u Nacionalni park su: Crni Lug, Vilje, Cajtige, Snježnik, Lazac i Hrvatsko.

(3) Ostali ulazi s infocentrima su: »Risnjak – planinarski dom«, »Kupari – Rodna kuća rijeke Kupe« i »Razloge – »Goranska kuća znanja«.

Članak 25.

Za vrijeme boravka, kretanja i razgledavanja Nacionalnog parka posjetitelji su dužni pridržavati se odredbi ovoga Pravilnika i svih uputa koje su otisnute na ulaznici, informativnim pločama te drugim oznakama u Nacionalnom parku kao i dodatnih uputa djelatnika Ustanove.

Članak 26.

(1) Unutar Nacionalnog parka dopušteno je kretanje samo unutar područja i na stazama koje su označene i namijenjene razgledavanju i posjećivanju (planinarski putovi, poučne staze, i sl.).

(2) Kretanje posjetitelja izvan područja i staza iz stavka 1. ovog članka dozvoljeno je samo uz pratnju zaposlenika Ustanove ili osobe koju ovlasti Ustanova.

(3) Regulaciju posjećivanja utvrđuje Ustanova.

(4) Djeci do 12 godina dopušteno je posjećivanje Nacionalnog parka samo uz pratnju odrasle osobe.

(5) U slučaju prekomjernog broja posjetitelja na pojedinom lokalitetu Ustanova zadržava pravo privremene regulacije i/ili zabrane ulaska.

Članak 27.

(1) U slučaju izvanrednih okolnosti koje ne traju dulje od 15 dana, kao što su poplave, urušavanje staza, požar, visok snijeg, led i dr., kretanje posjetitelja na području Nacionalnog parka može se ograničiti ili potpuno zabraniti kada je to u interesu očuvanja prirodnih vrijednosti Nacionalnog parka i/ili sigurnosti posjetitelja.

(2) Zabranu i/ili ograničenje kretanja posjetitelja donosi ravnatelj Ustanove odlukom u kojoj je sadržan popis područja zabrane, razlozi ograničenja, trajanje zabrane i mjere koje su dužne poduzeti pojedine službe Nacionalnog parka.

(3) Ako bi posjećivanje Nacionalnog parka moglo ugroziti njegovo očuvanje i/ili sigurnost posjetitelja, ministar nadležan za zaštitu prirode može donijeti naredbu o zabrani ili ograničenju posjećivanja.

Članak 28.

(1) Prijevoz posjetitelja u Nacionalnom parku organizira Ustanova.

(2) Zabranjen je organizirani prijevoz posjetitelja u Nacionalnom parku bez odobrenja Ustanove.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 29.

(1) Izrada i postavljanje elemenata signalizacije i interpretacije propisani su posebnim propisom kojim se uređuje jedinstveni vizualni identitet zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

(2) Na području Nacionalnog parka pravnim i fizičkim osobama dopušteno je postavljanje reklamnih oznaka uz odobrenje Ustanove i/ili drugih nadležnih tijela.

(3) Na području Nacionalnog parka, izvan Podzone IIIA – Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja, zabranjeno je postavljanje svjetlećih reklamnih oznaka.

(4) Na području Nacionalnog parka nije dopušteno provoditi radnje koje doprinose svjetlosnom onečišćenju protivno posebnom propisu koji uređuje pitanja svjetlosnog onečišćenja.

Sport i rekreacija

Članak 30.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kupanje u svim vodama.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je obavljanje podvodnih aktivnosti.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dopuštene su podvodne aktivnosti u svrhu provođenja aktivnih mjera očuvanja, znanstveno-istraživačke i promotivne svrhe, uz dopuštenje Ministarstva.

Članak 31.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjena je vožnja plovilima, vožnja biciklom izvan označenih biciklističkih staza, zmajarenje, parajedrilicarstvo, vožnja svih vrsta vozila izvan javnih prometnica, penjanje i postavljanje penjačkih smjerova, grupni sportovi i grupna sportska događanja i natjecanja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ustanova može odobriti održavanje određenih sportskih događanja kojima se ne ugrožava izvornost prirode.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 32.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kampiranje i logorovanje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ustanova može dozvoliti logorovanje u posebnim slučajevima kao npr. za potrebe istraživanja, vježbe Hrvatske gorske službe spašavanja i sl.

(3) Zabranjeno je postavljanje objekata za robinzonski smještaj izvan Zone korištenja (III).

Snimanje i fotografiranje

Članak 33.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je snimanje i/ili fotografiranje u komercijalne svrhe bez odobrenja Ustanove.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

(3) Na području Nacionalnog parka nije dopušteno snimanje i/ili fotografiranje materijala koji su u suprotnosti s načelima zaštite prirode.

Protupožarna zaštita

Članak 34.

Mjere protupožarne zaštite Nacionalnog parka Ustanova provodi u skladu s procjenom ugroženosti od požara, programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara i operativnim planom za zaštitu od požara.

Koncesijsko odobrenje za obavljanje djelatnosti

Članak 35.

(1) Za obavljanje dopuštenih djelatnosti na području Nacionalnog parka Ustanova može dati koncesijsko odobrenje pravnim i fizičkim osobama na vrijeme do pet godina u skladu sa Zakonom.

(2) Postupak davanja koncesijskih odobrenja provodi se javnim prikupljanjem ponuda, a može se pokrenuti na zahtjev pravne i/ili fizičke osobe ili po službenoj dužnosti u skladu sa Zakonom.

(3) Djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje propisane su Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Ostala ograničenja, mjere zaštite i zabranjene radnje

Članak 36.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, sakupljanje ili uništavanje zavičajnih jedinki samoniklih biljaka, gljiva, lišajeva i algi iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su aktivnosti u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe te radi provođenja sanitarnih mjera i/ili uspostave prirodne ravnoteže, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva.

Članak 37.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjene su sljedeće radnje sa zavičajnim divljim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti:

- hranjenje, proganjanje, ozljeđivanje, hvatanje ili ubijanje,
- namjerno uznemiravanje,
- namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna,
- namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla,
- oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanje ili odmaranja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su aktivnosti u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe, u interesu zaštite zavičajnih divljih vrsta i očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, vodama, u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine te radi uklanjanja stranih vrsta, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva.

(3) Aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka koje se odnose na vrste s popisa divljači provode se u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 38.

(1) Zabranjeno je uvođenje u prirodu stranih biljnih, životinjskih i gljivljih vrsta, stranih invazivnih i genetski modificiranih organizama u prirodu na području Nacionalnog parka.

(2) U Nacionalnom parku zabranjeno je ponovno uvođenje i repopulacija zavičajnih vrsta bez dopuštenja Ministarstva.

Članak 39.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je paljenje trave i korova.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je loženje vatre na otvorenom prostoru, izvan Podzone IIIA – Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja ili mjesta koja su posebno označena i određena za tu namjenu.

(3) Na području Nacionalnog parka izvan Podzone IIIA – Izgrađena i neizgrađena građevinska područja naselja, zabranjeno je korištenje roštilja, upotreba pirotehničkih sredstava i ostalih sredstava s otvorenim plamenom.

(4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopušteno je strogo kontrolirano paljenje travnjaka u svrhu očuvanja staništa, uz dopuštenje Ministarstva.

Članak 40.

(1) Na području Nacionalnog parka u Zoni II i III dopušteno je kretanje kućnih ljubimaca (pasa i dr.) isključivo na povodcu (ako je primjenjivo) na obilježenim stazama za posjećivanje.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kupanje kućnih ljubimaca u svim vodama.

Članak 41.

(1) Na području Nacionalnog parka strogo je zabranjeno odlaganje svih vrsta otpada izvan za to predviđenih i označenih mjesta.

(2) Posjetitelji Nacionalnog parka dužni su tijekom boravka u Nacionalnom parku svoj otpad ponijeti sa sobom do dolaska na označeno mjesto predviđeno za odlaganje.

(3) Ustanova je dužna informirati posjetitelje da svoj otpad ponesu sa sobom te osigurati i označiti mjesta za odlaganje otpada na prikladnim mjestima gdje je omogućen odvoz.

Članak 42.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je svako onečišćenje zraka, tla i vode.

Članak 43.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je obilježavanje novih planinarskih putova bez suglasnosti Ustanove.

Članak 44.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je uzimati minerale i/ili fosile iz prirode.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dozvoljeno je uzimanje minerala i/ili fosila iz prirode u znanstveno-istraživačke svrhe uz dopuštenje Ministarstva.

Članak 45.

Na području Nacionalnog parka iz prirode je zabranjeno vađenje kamenog agregata, pijeska, šljunka, humusa, gline i sl..

Članak 46.

(1) Na otvorenim prostorima Nacionalnog parka, izvan Podzone IIIA, razina dopuštene buke može danju iznositi do najviše 50 dB, a noću do 40 dB.

(2) Iznimno od ograničenja iz stavka 1. ovoga članka, dopuštena je veća razina buke za manifestacije koje odobri ili provodi Ustanova.

(3) Ograničenje razine buke ne odnosi se na buku koju proizvodi mehanizacija ili postrojenja za obavljanje dozvoljenih radova i djelatnosti te buku na prometnicama.

Članak 47.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je oštećivanje smje-rokaza, informativno-edukativnih ploča, didaktičke opreme i druge posjetiteljske infrastrukture.

Članak 48.

(1) Ustanova, vlasnici i/ili nositelji drugih stvarnih prava na zemljištu unutar Nacionalnog parka dužni su provoditi mjere zaštite, obnove i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta uz dopuštenje Ministarstva.

(2) Ustanova obavještava vlasnike i/ili nositelje drugih stvarnih prava o mjerama zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta i daje rok od 6 mjeseci za provođenje.

(3) Mjerama zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta smatraju se:

- zahvati sprječavanja zarastanja travnjaka (sukcesije) mehaničkim uklanjanjem drvenastih vrsta i košnjom ili drugim prihvatljivim metodama,
- zahvati uklanjanja invazivnih stranih vrsta,
- drugi zahvati odobreni dopuštanjem iz stavka 1. ovoga članka koji imaju za cilj očuvanje povoljnog stanja staništa te zavičajnih vrsta.

(4) U slučaju nepoštivanja mjera zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta i roka iz stavka 2. ovoga članka, Ustanova

pisanom obavijesti i objavom na oglasnoj ploči Ustanove i jedinice lokalne samouprave daje rok od 30 dana vlasniku i/ili nositelju drugih stvarnih prava za provođenje mjera zaštite, obnove i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta.

(5) Po isteku roka iz stavka 4. ovoga članka Ustanova može samostalno provoditi mjere zaštite, obnove i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta bez naknade Ustanovi.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

Postupanja suprotno mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja Nacionalnog parka propisanim ovim Pravilnikom kažnjivo je sukladno prekršajnim odredbama Zakona i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Članak 50.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku »Risnjak« (Narodne novine, br. 75/2000).

Članak 51.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 352-01/22-05/04

Urbroj: 517-10-2-1-23-4

Zagreb, 29. kolovoza 2023.

Ministar

izv. prof. dr. sc. Davor Filipović, v. r.

PRILOG I.

KARTA UPRAVLJAČKE ZONACIJE NACIONALNOG PARKA »RISNJAK«

